

Aan de gemeenteraad

Onderwerp:

Afdoening moties 'Stuurgroep onder de loep' (24bb002808), 'Actieplan buitenslapers met perspectief voor dak- en thuislozen' (24bb002811) en toezegging wethouder Buijt om een analyse te maken n.a.v. de nog te ontvangen "rechten-tool" en hierover de commissie schriftelijk te informeren (24bb002900).

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 25 april 2024 heeft uw raad ingestemd met het actieplan buitenslapers. Tijdens de raadsvergadering zijn twee moties ingediend en zijn u vier toezeggingen gedaan. Middels deze brief stellen wij voor om de moties 'Stuurgroep onder de loep' (24bb002808), 'Actieplan buitenslapers met perspectief voor dak- en thuislozen' (24bb002811) en de toezegging om schriftelijk een analyse over de rechtentool te delen met uw raad (24bb002900) als afgedaan te beschouwen.

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

- Actieplan buitenslapers (24bb001339)
- Stuurgroep onder de loep (24bb002808)
- Actieplan buitenslapers met perspectief voor dak- en thuislozen (24bb002811)
- Toezegging schriftelijk een analyse over de rechten-tool te delen (24bb002900)

Toelichting:

Tijdens de raadsvergadering van 25 april is het actieplan buitenslapers aan uw raad gepresenteerd. Hieronder leest u de afdoeningsvoorstellen van bovengenoemde moties en toezegging. De overige toezeggingen, om de doelgroep te betrekken bij de evaluatie van het actieplan (24bb002903) en de commissie schriftelijk te informeren over de werking van de termijn van 6 tot 8 weken voor de opvang (24bb002899), zullen vanzelfsprekend op latere momenten afgedaan worden.

Stuurgroep onder de loep (24bb002808)

In september 2023 is een stuurgroep buitenslapers opgericht met hierin een afvaardiging van lokale, regionale en landelijke partners en organisaties vanuit het zorg- en veiligheidsdomein. Samen met deze stuurgroep is het actieplan buitenslapers opgesteld. De stuurgroep komt periodiek bij elkaar om de voortgang op de acties te bespreken en tussentijds te evalueren.

Het actieplan kent een balans tussen zorg- en repressieve maatregelen. Uw raad verzoekt om een meer evenwichtige balans tussen zorg- en veiligheidspartijen terug te laten komen in de stuurgroep. Daarbij verzoekt u om in gesprek te gaan met het Rode Kruis en de Rotterdamse ombudsvrouw over een eventuele toetreding aan de stuurgroep. Er staat een gesprek gepland met het Rode Kruis over een eventuele deelname aan de stuurgroep buitenslapers. Tijdens de raadsbehandeling is al aangegeven dat de Rotterdamse ombudsvrouw niet uitgenodigd wordt omdat deelname aan de stuurgroep in strijd is met de primaire werkzaamheden van de instantie ombudsman.

Om de samenstelling van de stuurgroep evenwichtiger te maken zijn ook Antes en stichting Barka uitgenodigd om aan te sluiten, zo wordt er een nog betere balans tussen zorg en veilig partijen gerealiseerd. Met de toevoeging van deze zorgpartij en maatschappelijke partner met expertise op dakloosheid wordt een adequate en evenwichtige verdeling in de stuurgroep verwezenlijkt.

Actieplan buitenslapers met perspectief voor dak- en thuislozen (24bb002811)

De motie 'actieplan buitenslapers met perspectief voor dak- en thuislozen' verzocht om de balans tussen zorg- en repressieve maatregelen te weerspiegelen in de doelstelling van het actieplan door het bieden van perspectief, opvang en hulp toe te voegen in de doelstelling. Het oorspronkelijk doel was gericht op het verminderen van zowel de objectieve als subjectieve en ervaren overlast. Naast dit doel is er een tweede doel toegevoegd aan het actieplan, namelijk buitenslapers helpen aan perspectief. Met perspectief wordt begeleiding naar zorg, werk of land van herkomst bedoeld. We zullen de voortgang op deze doelstelling vanzelfsprekend blijven monitoren en tijdens de evaluatie van het actieplan rapporteren aan uw raad.

Analyse over de rechtentool (24bb002900)

Naar aanleiding van de toezegging die is gedaan in de commissie ZWICS om een analyse te maken van de rechtentool, kan ik u het volgende berichten. De rechtentool heet inmiddels checklist gelijke behandeling EU-burgers, en is ontwikkeld door de ministeries van Justitie & Veiligheid en Volksgezondheid, Welzijn & Sport. De planning is dat deze in de zomer van 2024 gepubliceerd zal worden. Zodra deze openbaar is, wordt de commissie geïnformeerd.

Meerdere gemeenten, waaronder Rotterdam, hebben een eerdere versie van de checklist intern getest, om te bepalen of het gebruik ervan leidt tot andere inzichten met betrekking tot de toegang tot Wmo2015 voorzieningen, zoals de nachtopvang. De tool helpt om te bepalen of iemand rechtmatig in Nederland verblijft. Indien dat zo is, onderzoekt Centraal Onthaal (CO) vervolgens of iemand in aanmerking kan komen of recht heeft op opvang en/of ondersteuning van de gemeente. CO heeft gedurende een periode van twee maanden de EU-migranten die zich bij het CO-loket hebben gemeld, getoetst met behulp van de checklist. Daaruit bleek het volgende:

In vier gevallen was er sprake van rechtmatig verblijf doordat de betreffende EU-burger voldoende rechten heeft opgebouwd. CO heeft ook onderzocht of zij recht hadden op ondersteuning vanuit de gemeente. Na dit onderzoek zijn deze vier mensen toegelaten tot de nachtopvang.

In zes gevallen bleek men rechtmatig te verblijven en heeft Centraal Onthaal ook onderzocht of de personen op grond van de Wmo2015 in aanmerking kwamen voor opvang en/of ondersteuning. Dit bleek niet het geval.

De uitkomsten van deze testperiode zijn in lijn met de ervaringen van CO met beoordelingen van toelatingen van deze doelgroep in de periode hieraan voorafgaand. De verwachting is dan ook niet dat er een grotere toeloop komt van EU-burgers die recht hebben op opvang en/of aanvullende ondersteuning van de gemeente.

Het bleek wel lastig te zijn voor sommige EU-burgers om de informatie aan te leveren die nodig is om het onderzoek naar Wmo-ondersteuning goed uit te kunnen voeren. Als het aannemelijk is dat iemand recht op ondersteuning heeft dan kan diegene ook al voorlopig toegelaten worden, terwijl het onderzoek nog loopt. Dat toont andermaal aan dat de juiste registratie in de BRP en het correct aan- en afmelden, bij het UWV, van medewerkers bij aanvang of einde dienstverband, van cruciaal belang is om snel en juist de rechten en plichten van EU-burgers vast te kunnen stellen. Wethouder Versnel en wethouder Buijt zijn in potentiële herkomstlanden op werkbezoek geweest, onder andere om het belang van de BRP registratie te benadrukken. Daarnaast voorziet het actieprogramma van wethouder Versnel ook in een goede voorlichting aan werknemers en werkgevers hierover.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

n.v.t.

We hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en stellen voor om moties 'Stuurgroep onder de loep' (24bb002808), 'Actieplan buitenslapers met perspectief voor dak- en thuislozen' (24bb002811) en de toezegging van de wethouder om een analyse te maken n.a.v. de nog te ontvangen "rechten-tool" en hierover de commissie schriftelijk te informeren (24bb002900) als afgedaan te beschouwen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

G.J.D. Wigmans

De burgemeester,

R.A.C.J. Simons, L.b.